

ERDELYI
MAGYARÁG

Felolós szerkesztő

Zágoni Dezső

független politika napilap, megjelenik minden nap
Szerkeszt. órák reggel 8-3 Szerkesztőség és kiadóhivatal
Oradea, (Nagyvárad) Pinta Mihai Viteazul 4. Telefon: 390

Ara 1 lej

III. évfolyan 27 sz.

Hétfő

1934 Január 29.

5

Boris bolgár király látogatása messzemenő politikai kombinációkra adott alkalmat

Hármas király-találkozó készül

A sinaiai tárgyalásokba telefonon Sándor szerb királyt is belevonták. -- Közvetlen tanácskozás készül Musanoff bolgár miniszterelnök és Titulescu között

Mikor nyílik meg a parlament?

Ujjáalakult a szerb kormány, amely pénzügyi reformot készít elő

Bucuresti, január 27.

A sinaiai Peles kastélyban ma diszebed volt, amelyen mindkét uralkodó felszólalt. Előbb Carol király beszélt, azután Boris bolgár király emelkedett szószárra. Mindkét felszólalás a Balkán békéjének megszilárdítására való törekvést tartalmazta. A bolgár királyi pár tiszteletére adott diszebeden a két uralkodón kívül Mária anyakirályné, Giovanna bolgár királyné, Erzsébet görög exkirályné, Miklós királyi herceg, Miron Christea pátriarka, Tatarescu és Musanoff miniszterelnökök, a királyi adjutánsok, Presan marsall és az udvarhölgyek jelentek meg.

Reggel fél kilenc órakor egyébként Carol és Boris királyok személyesen indították utnak a palota előtt startoló katonai sereget, akik 14 kilométeres versenyre indultak. Fél órakor Mária anyakirályné és Giovanna bolgár királyné személyesen tüntették ki a győzteseket. Ezután nagyobb sportbemutató volt. Fél tizenegy órakor a sajtó részére világszereplő adtak. Az újságírók meginterjúvolták a bolgár miniszterelnököt, aki kijelentette, hogy az a lelkes fogadtatás, melyre uralkodója és ő részesültek, méltó folytatása a giurgiui ünnepélynek és dokumentuma a két nép barátságának. Arra a kérdésre, hogy mi a véleménye a Balkán-paktumról, azzal válaszolt, hogy ez ügyben még nem nyilatkozhat, azonban a kilátások jóval kecsesgetnek.

A Lupta szerint Boris király meghívta az uralkodót Szófiába. Az utazás előreláthatólag márciusban lesz.

Ujjabb Balkán-szövetség terve.

Vasárnap vagy hétfőn a kormány új minisztertanácsot tart, mely kizárólag külpolitikai problémákkal foglalkozik. Titulescu beszámol ezen a minisztertanácsban a nemzetközi politika perspektíváiról, a genfi, belgrádi és sinaiai tárgyalásokkal kapcsolatban.

Amennyiben Titulescunak orvosa ma nap nem engedi meg, hogy elhagyhassa lakását, úgy Musanoff bolgár miniszterelnök Bucurestibe jön és lakásán keresi fel Titulescut. A tárgyalás anyaga kizárólag a belgrádi paktum lesz. Bolgár körök értesülése szerint

Musanoff egy ellen-balkáni paktum ter-
vét hozta magával

és ezt bemutatja. Diplomáciai körök nagyrészt meggyőződése szerint ezt a paktum-

tervet nem fogadják el, minthogy Románia, Jugoszlávia, Törökország és Görögország már aláírták a Balkán-egyezményt, amely messzemenő engedékenységre mutat Bulgáriával szemben. Valószínűnek látszik, hogy Bulgária egyelőre nem írja alá a Balkán-paktumot és csupán az elvi kijelentésnek marad, hogy örvend a Balkán-államok közéletének és gazdasági együttműködésének.

Sinaia és Belgrád telefonösszeköttetésben

Ma délelőtt Musanoff Tatarescu miniszterelnökkel tanácskozott hosszasan. Az uralkodó valószínűleg két nap múlva Boris királyt ezredtu ajdonossá teszi és a bolgár uralkodó hasonlóképpen viszonyozza a kedves séget. A két uralkodó közös telefonbeszélgetést folytatott Sándor szerb királlyal és megállapították a három uralkodó találkozásának az időpontját.

A Credinta arról értesül, hogy a kormány a parlament megnyitását február 10-re halasztja el. Ugyancsak a Credinta írja, hogy a jövő héten az uralkodó elnökletével

Hangsúlyozni kell, hogy Bulgária lépése, amely szerint nem járul hozzá a Balkán-paktumhoz, semmi következménnyel nem jár Románia és Bulgária jóviszonyára.

Az eredeti program szerint egyébként Musanoff tiszteletére szombaton bankettet rendeztek volna Sinaiaiban, de a kormány a megváltoztatott program szerint a bankettet Bucurestiben rendezi meg.

minisztertanács lesz, amelyen megbeszéljük a parlament megnyitására vonatkozó folyó ügyeket. Mindkét hír megerősítésre szorul és csak fenntartással közöljük.

A bolgár királyi pár romániai látogatásánál igen nagy politikai jelentőséget tulajdonítanak és az összes bucuresti-i lapok oldalakon át foglalkoznak a látogatás jelentőségével, hatalmas cikkekben számolnak be Boris király életéről, környezetéről, gondolkodásáról és méltatják a látogatás diplomáciai jelentőségét.

Kikből áll az új jugoszláv kormány

Itt írjuk meg egyébként, hogy Sándor jugoszláv király szombat reggel írja alá Uzonovics miniszterelnök kinevezését, valamint az új jugoszláv kormány tagjainak kinevezési okmányait. Politikai körökben élénk feltűnést keltett, hogy Gyorgyevics Milorad pénzügyminiszter megtartja továbbra is tárcáját. Ismeretes, hogy a pénzügyminiszter mélyreható pénzügyi terveit Srskics miniszterelnök nem vállalta, az új kormány azonban meg akarja valósítani Gyorgyevics terveit. A kormány legtöbb tagja egyébként helyén marad. A közoktatásügyi miniszter Sumenkovics lesz, aki eddig a kereskedelmi tárcát töltötte be. Stankovics, a volt közoktatásügyi miniszter nem foglal helyet a kormányban.

Nagy az izgalom Párisban

Vajudik a francia kormány

Lemondjon-e az egész kormány, ez a kérdés

Páris, január 27.

Azok a hullámok, amelyeket a Stavisky botrány felvert, még ma sem tértek nyugvópontra. A francia kormány helyzete egy cseppet sem biztos. Ma éjjeltől hajnalig tartó minisztertanács volt és ezen Chau-

temps kormány azt tárgyalta, hogy csak az igazságügyminiszter e, vagy pedig az egész kormány adja be lemondását. — A reggeli órákban a minisztertanács döntése még ismeretlen.

Tetemrehívták a Círi

Allásába került egy aradi vasutasnak, hogy mindenképpen el akarta mondani tanuvallomását

Arad, január 27.

Három-négy évvel ezelőtt halálos szerencsétlenség történt az aradi vasútállomáson, ahol Magony János tolató munkást két ütköző halálra préselte. A vizsgálat megállapításai szerint szerencsétlenségének maga az áldozat volt az oka, mivel az elhangzott tanuvallomások szerint Magony nem vette figyelembe az elhangzott fütyüleket. A fenti tanuvallomásokra való tekintettel az ügy aktáit le is zárták, az özvegyet még a temetési költségek megtérítésére alapozott igény keresetével is elutasították a CFR-nél. Az özvegy a maga szívetépő nagy nyomorában férje egykori társait kereste fel panaszaival és ekkor furcsa dolgokat hallott. Egyik-másik vasutas bizalmasan tudomásra adta a gázsújtott özvegynek, hogy

a halálos szerencsétlenség nem éppen úgy történt, ahogy arról tanuvallomások hangzottak el.

Magony nem vehetett tudomást az életét fenyegető veszedelemről, mert semmiféle figyelmeztetést nem kapott róla.

Az özvegy, akit egy bani nélkül hagytak, pert indított az aradi törvényszéken a CFR ellen, életjáradékot követelve férje után. A törvényszék által foganatosított helyszíni szemlék eredményeként helyt is adtak az özvegy keresetének és életjáradék megfizetésére kötelezték a CFR-t.

És most kezdődik tulajdonképpen a történet.

A Magony-ügy aradi tárgyalása után az egyik aradi ügyvédnél jelentkezett egy őszbajuszu vasutas: névszerint Kotroczó József, egyike a tragikus véget ért Magony sorstársainak. Kotroczót ugyanis ugyanaz a halálos szerencsétlenség fosztotta meg állásától, kenyérkereseti forrásától, amely Magony özvegyét tette ködössé. A bírósági tárgyaláson Kotroczó a következőkben adta elő az őt ért méltatlanságot:

— Igen tisztelt elnök ur! tekintetes Bíróság, magam is Magony mellett dolgoztam és azon az éjszakán amikor a szerencsétlenség történt, közvetlen szemtanúja lehettem a történeteknek. Tudtam, hogy semmiféle figyelmeztetést Magony nem kapott, hogy rá tolatnak egy szerelvényt. Amidőn megindult a vizsgálat, lekiismeretem szavára hallgatva, magam is kihallgatásra jelentkeztem, hogy elmondjam, amit tudok.

Azonban engem senki sem hallgatott ki, mivel megsejté a szívem szerencsétlen kollégám sorsán és özvegyének nyomorán, nem akartam enyibe hagyni a dolgot. Elkezdtem kilincselni: hallgassanak ki, mert tanuvallomást akarok tenni! Vigyenek a vizsgálóbíróhoz, — mondtam főötteseimnek, mert el

akarom mondani, hogyan történt a szerencsétlenség. Sehol sem hederítettek rám. Elszel szemben az egyik kollégám csöndesen arra figyelmeztetett, hogy ne sokat erőszakoskodjam, mert ez könnyen az én állásomba is kerülhet.

Nem voltam hajlandó megijeszteni magam azt is hittem, hogy figyelmeztetőm rémeket lát, de valóban minden reklamációm eredménytelen maradt és senki sem kívánta az én kihallgatásomat. Ezzel szemben az történt, amit a figyelmeztető megjósolt: a vizsgálat befejezése után váratlanul hivatalos végzést kaptam, melyben arról értesítettek, hogy azonnali hatállyal elbocsátanak állásomból. Egyetlen szóval sem indo-

kolták, hogy mért dobtak ki, de bizonyosra veszem, hogy ezuttal figyelmeztetőmnek volt igaza és a Magony ügy miatt vesztettem el állásomat, mert egyébként senkinek sem lehetett ellenem szolgálatból kifolyólag panasza.

Kotroczó János három évre visszamenőleg követeli a CFR-en fizetését és állásába való visszahelyezését. Abban az esetben, ha vissza nem vennék, végkielégítésre is igényt tart. Közel százezer leit tesz ki Kotroczó keresetének végösszege és igénypere alátámasztására bejelenti tanunak azt a vasutast kollégáját is, aki akkoriban figyelmeztette, mi készül ellene.

Ha zsiros és pattanásos az arcodra

használd a FLOREAL gyógypudert! Puder alá tegyen 1-es számú Floreal krémet. Kapható minden jobb szaküzletben. Ha nem kapja, írjon:

Romániai vezérképvislet: Drogueria „Centrala” Oradea, Telefon 6-56.

Döntés előtt az 1. tombola

A napokban lejárt 1. számú ajándék tombolánk döntés előtt áll. A lapfejek egy óra helybeli olvasóink részéről gyűlnék a vidék még gyéren jelenkezik. Mint ahogy pedig a 100 ajándék nyeremény sorsát mielőbb el akarjuk dönteni, kérjük úgy hely-

beli, mint vidéki olvasóinkat, hogy igyekezzenek a lapfejeket sürgősen beszedni és tombolajegyeiket megszerezni.

Mindazik, akik huszétig gyűjtik a tombolajegyeket, valamennyien részesülnek húsvétra készülő meglepetésünkben.

Megszökött Csehszlovákiaiból egy magyar földjirtokos, akit kémkedéssel vádoltak

Fozsony, január 27.

Tornaljai István „smert nagybirtokos ellen elfogatási parancsot” adtak ki a cseh hatóságok kémkedés és hazaárulás címen. Az eset, decára annak, hogy a cseh kisebbségek megszokhatták a hatóságok állandó üldözését, igen nagy feltűnést keltett. Tornaljai eredetileg alkoholesempészéssel vádolták, ami azonban csak ürügyül szolgált, hogy házkutatást rendezzenek kastélyában. A házkutatásnál lefoglalták egész levelezését és a levelekből „megállapították, hogy

Tornaljai kémkedéssel és hazaárulással foglalkozik”. A földbirtokosnak sikerült az utolsó pillanatban elmenekülni.

Mialatt a csendőrök a kastélyban várakoztak, Tornaljai az ablakon keresztül kiugrott az udvarra, belevetette magát a készen álló autóba és teljes gyorsasággal elrobogott.

Sikerült is elérnie a magyar határt, ahol szabályos utlevél birtokában a cseh határrendőrség amely mit sem tudott az elfogatási parancsról, keresztül engedte.

Megkezdődött?

Japán katonai repülőgépek Leningrád felett

Az üldözőbe vett repülőgépek Skandinávia felé távoztak

Moszkva, jan. 27.

Az orosz válaszjegyzéket a japán demarshra Oroszország háborús készülődésével kapcsolatosan még mindig nem tették közzé. Az orosz határ mentén lázasan építik most már a hádtápvonalakat. A Behring-öbölben jégtörők jelentek meg és ebből azt a következtetést vonják le, hogy a Szovjet Álaszkán keresztül Amerikából akarja élesíteni magát.

Leningrádon nagy feltűnést keltett az orosz hadvezetőség kommunikéje, amelyben közli, hogy Kronstadt-on orosz légikikötő

fölött idegen típusú repülőgépek jelentek meg, amelyek minden bizonnyal fényképfelvételeket akartak készíteni.

A repülőgépeket orosz részről üldözőbe vették, de azok hirtelen több ezer méter magasságra emelkedtek és eltűntek.

Oroszországban azt hiszik, hogy az idegenek minden bizonnyal japán katonai repülőgépek egy skandináviai vizeken horgonyzó anyahajóról szállottak fel és e feltételek erősíteni látszik az a körülmény is, hogy a repülőgépek üldözése után Skandinávia felé távoztak el.

Leégett egy csűr

Sfant-Gheorghe jan. 27.

Zalán községben a múlt éjjel ismeretlen tettesek felgyújtották Karácsony Ferenc gazdálkodó csűrét. A fából készült épület csakhamar teljesen lángbaborult és elpusztult a benne levő termés is. A község lakói mind a tűz oltására mentek, de a csűrt megmenteni nem lehetett, így csak arra sikerült, hogy a tűz továbbterjedését megakadályozzák, ami több órai megfeszített munka után sikerült is. A kár azonban igen jelentékeny és a 30 ezer leit is megközelíti. A csendőrség a legerélyesebb nyomozást vezette be az ismeretlen gyújtogatók kézrekerítésére.

Tíz évi fegyházat kapott Csomor Zsigmond

Tolvaj, vérfertőző, gyilkos, merénylet, verekedő és közcsend-háborító volt a falurossza

Komárom, január 27.
Veszedelemes börtönjáró került a komáromi kerületi bíróság elé, aki nemcsak azzal vergődött nevezetességre, hogy különféle bűnöket egyesített önmagában és sorra zatosan követte el azokat, hanem azzal is, hogy elítéltetése után még külön kavarcot okozott a bíróságon azzal, hogy megpróbált szökni, csak nagy hajszát követően sikerült el fogni az uccán.

A "kitűnő" férfit Csomor Zsigmond nagyölvedi lakos, aki vadházastársával, Kecskés Ibolya cigányasszonnyal állott a bírák előtt, hogy sommázva feleljen mindenféle bűnéért.

Csomor Zsigmond egyike azoknak, kiket a kriminalisztika külön rovatban jegyez föl és megjelöl. Vétsége elsősorban az volt, hogy mindenüvé betört a környéken: buzát, bort, likőröket, hizott libát, kacsat lopott, segített neki ebben a vadházastárs is, Kecskés Ibolya — aki korántsem felelt meg az ibolyák természetének — izletes vadcsorákat készített a lopott élelmiszerekből. Mikor Csomort följelentette Gracsal István lopásért, — a buzáját lopta el, — fölkereste Gracsal lakását, nagy ordítások között agyba-főbe verte.

Végül is a csendőrök vették őrizetbe, de a csendőrök laktanyáján se viselkedett csendesebben, azt kiáltotta ha kiszabálul kiűrtja haragosának egész rokonságát, sorra lelővi a csendőröket, végül önmagát lövi főbe az utolsó golyóval, mindezt azért, hogy az újság hasábjait írjon az esetről a "hősről". Bűnlajstroma tehát könnyű testisértéssel és közcsendháborítással is szaporodott. Amiért azonban a tárgyalást főképpen tartották a rablás ember az asszony tudtával vérfertőzést is elkövetett. 12 éves leányán erőszakot követett el s annak titakozása dacára, folytatott vele viszonyt huzamos időn keresztül. Majd tetézte bűnlajstromát azzal, hogy betört a bajti hitelszövetkezetbe, ahonnan fűszerárut, italokat és apróbb dolgokat zsákmányolt.

A bírósági tárgyalás alkalmával a terheltek tagadták a bűncselekményeket s azt mondták, hogy mindez csak aljas bosszú műve. A tanúk a lopásokat rábizonyították Csomorra, akit egyébként egyöntetűen a falu rémének tekintettek. Mindenki félt tőle Csomorné és a kiskorú leány kihallgatászárt ajtóik mögött folyt le. A nyilvános tárgyaláson az államügyész felsorolta Csomornak egyéb bűneit is: kiderült, hogy Csomor lelkét két ember halála is terhelte már. Egy esetben halált okozó súlyos testi sértés miatt ült is már egy esztendő. A másik halál esetén a bebizonyított az önvédelem, — az esküdszéki verdikt alapján felmentették őt annakidején. Lényegében két embert ölt már meg és így méltán érdemel nagy büntetést, — mondotta az ügyész. A vádlott felmentést kért. A kerületi bíróság dr. Soós tanácsa hosszas tanácskozás után 10 év fegyházat szabott ki Nagyölved község rémre Kecskés Ibolyát háromhónapi és hat hónapi fegyházra ítélték. Az államügyész 3

nap alatt nyilatkozik, a védő és a vádlott felelősséget.

Az ítélet kihirdetése után még egy párás és előre nem várt jelenet következett: amikor a fogházor leiskerítte az elítélt Csomort a törvényszék udvarába, Nagyölved réme egy óvatlan pillanatban megugrott, kiszökött a kapun s nekironant az uccának.

A sarkon a Rozália ter felé vette útját, de üldözői is fürgék voltak és nagy hajszát, izgalmas üldözés után sikerült megfogni és megkötözni Csomort a református templom sarkán. Ha Csomor közben ki nem szökik, Nagyölved és vidéke nyugodtabban fog lélekzeni 10 évig.

Betiltják a csoportos külföldi utazást?

Tömegesen vitték külföldre a pénzt -- módja a Banca Nationala -- ezért kell betiltani az utazást

Bucuresti, január 27.

A kormány gazdasági bizottságának kedden tartott ülésén a pénzügyminiszter jelentette, hogy a Banca Nationala a csoportos külföldi utazások megtiltását kéri, mert ezek minden különösebb szükség nélkül tö-

megesen viszik ki az országból a pénzt és nagyrészt olyan vásárlásokra adnak alkalmat, amelyet az illetők az országban is véghezvethetnének. A gazdasági bizottság javaslatára ezeknek az utazásoknak megszorítása esetleg teljesen eltöltése várható.

Olcsóbb a cukor

Tizenöt százalékkal nőtt a cukorfogyasztás

Bucuresti, január 27.

Románia cukorfogyasztása hónapról hónapra növekedőben van. Ezt a megnövekedett cukorfogyasztást azzal indokolják, hogy a cukor ára jelentősen esett. Mint ismeretes, nem is olyan régen még 40 lej körül mozgott a cukor ára és ez az ár, mikor a cukorszindikátus feloszlott és a cukorka-

teik megszünt, fokozatosan 50 százalékkal leszállott. Az árcsökkenést az egymással versenyre kelt cukorgyárak konkurrenciája idézte elő és ennek a versenynek hatására, hogy ma már a fejadagra átszámított cukor kvóta 10-15 százalékkal megnövekedett. Ez a növekedés a cukor termelésében évenként mintegy 2-10,000 vagon cukrot jelent.

Tíz éves számtani csoda

Egy kishindu parasztyereket vettek fel a kalkuttai egyetemre

London, január 27.

A kalkuttai egyetem számtani és természettani szakára egy Shri Mohini Mohan Kushari nevű 10 éves faridpuri hindu parasztyereket vettek fel. A tanárok az igénytelen, rongyos külsejű gyermekben a közeljövő legnagyobb számtani lángelméjét fedezték fel, aki — mint mondják — el fogja hódolítani Einstein felfedezéseit.

Mohan szülei szegény parasztszok, akik nem tudták iskoláztatni fiukat. A gyermek

koldulással szerzett pénzen tudományos könyveket vásárolt és ezeket hajnali négy órától késő éjszakáig szakadatlanul tanulmányozta. Valószínűleg még az idén elnyeri a tudori fokot és azután Angliába utazik, hogy angol egyetemeken számtani díjára tanulmányozzon.

3 oldal

Erdélyi Magyarorság

Január 28.

„Erdélyi Magyarorság” falinaptár
ára 2 lei.
Kapható a kiadóhivatalban.

Bill Weeks örvendő meglepetéssel fogadta Collinsont.

— Halló, Andy! Isten hozta! Ezer éve, hogy nem láttam! Leülni gyorsan, itt a szivar!

Mr Weeks volt London legelső színházügynökségének tulajdonosa. Közel negyven éve dolgozott már a szakmában és úgy tudták róla, hogy egymaga több szerződést kötött, mint Londonnak többi ügynöksége együttvéve. Collinsonhoz régi, őszintén és dektelen barátság fűzte; ezért is örült a látogatásának de mindjárt meg is kérdezte furfangosan hunyorgatva:

— Nos Andy: mi jó szél hozta erre? Miben jár megint?

— A Gloria Castello dolgában — monolygott Collinson.

— Szegény gyermek! — sóhajtott Bill Weeks elkomorodva — Gyalázatos dolog. Ugyan ki követhette el ezt a rémséget! Adott jól élek volt: még a légynek sem volt, szegény! Remélem, megfogják a gyilkost?

— De ki tudja mikor! — csóválta a fejét Andy. — Maga már régóta ismerte, nem kérdezte rövid szünet után.

— Elég régen — felelte Bill óvatosan.

— Akkor jó helyen járok — bólintott Andy. — Mert szeretném megtudni Gloria karrierjének történetét.

— Az az kérdés, hogy mi célból? — tapogatózott Bill.

— Ugy-e, tudja, hogy a Van Doorn-leány a gyilkos.

— És maga ezt is hiszi?

— Hogy őszinte legyek — mondotta a Bill elgondolkodva — én már semmit se hiszek. Mikor először hallottam, hogy az amerikai leányt gyanúsítják nagyott nevelttem ezen az ostobaságon. De aztán, mikor valami szerelemféléstől beszéltek és a Van Doorn-leány nyomtanulást elűnt, mit tudom én? A nő. Kiszámíthatatlanok. És én megis — tett hozzá tűnődve — egész vagyonomat fölteném egy cent ellenében, hogy nem a Van Doorn leány ölte meg Gloriát!

— Nekem is ez a hitem Bill — bólintott Andy — és nem sokat agok annak a francia szobaleánynak a locsogására, aki szerelmi féltékenységről duruzsolt Kenrédy főfelügyelő fülébe. Éppen ezért szerettem tudni Gloria karrierjének az előzményeit. Mert erről senki se tud semmit, kivéve magát. Mert maga tudja: honnan jött és hogyan lett az, ami volt.

— De miért akarja tudni mind ezt? — kérdezte Bill nyugtalanul. — Miért kell feladni a multat! Ez már nem hozza vissza szegény Gloriát és semmiképen se használ már neki!

— Sőt nagyon is használhat — felelte Andy — Mert ha ismerjük a multját, könnyen találhatunk olyan vonatkozásokat, melyek ag yilkos nyomára vezethetnek. Az igazság és mindnyájunk érdeke ez!

— Nem tudom, hogy segíthetek-e magának, ha mindent elmondok Gloriáról — tűnődött Bill. — De nagyon szerettem azt a leányt, igazi nagy művész volt: és tiszta jó lélek, csupa arany a szíve és ha elmondom is, amit tudok — komolyan fenyegette meg mutatóujjával a riportert — meg kell esküdnie, Andy, hogy egyetlen betűt se hoz nyilvánosságra!

— Szavamat reá de kezdje már! — türelmetlenkedett Andy.

— Először is: tudja-e, honnan került ide Gloria?

— Azt hiszem, hogy bécsi leány volt — vélte a riportert.

Kik voltak 42 év óta Európa műkorcsolyázó bajnokai

Budapest, január 26.

1891-től rendeznek műkorcsolyázó Európa-bajnokságokat. Három névhez fűződik a legtöbb bajnokság, a svéd Salchowhoz, az osztrák Böcklhez és Schafferhez. A lista a következő: 1891: Uhlik német, 1892: Engelmann osztrák, 1894: Engelmann osztrák, 1895: Földváry magyar, 1898—1900: Salchow svéd, 1901: Hügel osztrák, 1903—1904:

Salchow svéd, 1905: Bonatsch osztrák, 1907: Salchow svéd, 1908: Herz osztrák, 1909—1910: Salchow svéd, 1911: Thon svéd, 1912: Sandahl svéd, 1913: Salchow svéd, 1914: Kachler osztrák, 1922—1923: Böck osztrák, 1924: Kachler osztrák, 1925—28: Böckl osztrák, 1929—34: Schaeffer osztrák.

Debrecen-Oradea városközti birkózóverseny lesz febr. 4-én

Debrecen—Oradea birkózó verseny, melyet a Törökvis rendez február 4-én, vasárnap este a Kath. Körben, a birkózó sport hívei körében igen nagy érdeklődést vált ki. A debreceni birkózók közül kiválogatott legjobbak képviselik Debrecen, kik között több sokszoros Debrecen, Keletmagyarország és magyar bajnok van. A Törökvis is legjobbjait indítja. Azért nem küldhetette Rétára birkózóit, hogy a katonáskodó T3-

zsért, Denderlét akkora haza lehessen látni, miért minden áldozatot meghoz. Léva M. Kovics, Kenéz, Csordás, Pártics Setyeszorgalmasan treniroznak és kitűnő formában vannak, hogy méltóan képviseljék Oradeát. A birkózó szakvezetőség nagyon olcsó helyárakat 10, 15, 20, 30 lejt szabott meg, hogy mindenkinek megtekinthesse a szennázó Debrecen—Oradea birkózó versenyt.

Cseh-román gyorskorcsolyázó verseny lesz Clujon vasárnap

Cluj, január 26.

Nagy eseménye lesz vasárnap a romániai gyorskorcsolyázó revansmérkőzés. A tavalyi tártai versenyen minimális vereséget szenvedett román csapat most igyekszik revansot venni. Románia csapatában Pop Béla, Gaál Károly, Papp László, Wartenberg György, Gebefügi László és Pop Árpád fognak szerepelni. A versenyzők három távon futnak 500, 1500 és 5000 méteren. Minden távon nemzetenként négy versenyző indul, s az eredményt abszolút pontozás alapján állapítják meg, tehát minden egyes futónak az ideje számít.

A cseh versenyzők már meg is érkeztek

Clujra és legerősebb legénységüket hozták magukkal. A csapatnak tagja a többszörös cseh bajnok és rekorder Turnovsky, Solowjew Csehszország 1933—34 évi bajnoka, Novák a 3000 méteres rekorder, Maresch volt cseh bajnok és Vinitzky a cseh fiatalok legjobbja. A cseh válogatottak vezető egyéniségei mind. A csapatból Turnovsky nemrégiben is kitűnő időket futott, de ugyiszintén a többiek is, úgyhogy a legjobb formájukat kell versenyzőinknek kifutniuk a revans sikere érdekében.

A cseh—román gyorskorcsolyázó mérkőzéssel egyidejűleg tartják meg a kertületi férfi és női páros műkorcsolyázó bajnokságokat a sétatéri jégpályán.

rok, a Papetz—Zwack és Baumgarten—Spelbach osztrák kettősök, valamint a Jáger Lesk cseh pár

Az innsbrucki jégbokli tornát a tropai KE nyerte, 2: Innsbruck KE, 3: Pozsonyi HC 4: Ftc.

RADIOMŰSOR

VASÁRNAP

Budapest: 9.15: Hírek 10—11: Egyházi ének és szentbeszéd, 11.15—12.15: Evangélikus istentisztelet 12.20: Pontos idő, és időjárásjelentés 12.30: Budapesti Hangverseny Zenekar, 13.30: Magyarország—Kanada válogatott jégbokli mérkőzésének helyszíni közvetítése a városligeti műjégpályáról. 14.30: Rádiókrónika 15: Gazdasági táncadós 15.50: Rácz Zsiga és cigányzenekara 16.30: Genthon István előadása, 17: A cigányzene folytatása, 17.30: Benda László dr. előadása Afrikáról, 18: Bertha István szalonzenekara, 19.20: Sport és ügétőversenyeredmények, 19.30: Színműelőadás a Stúdióból 21.20: Hírek 21.30: Bura Károly

és cigányzenekara 23: Stefánia Imre és Kerpely Jenő zongora-gordonka szonátája.

HÉTFŐ

Budapest: 6.45: torna. Utána: gramofon, 9.45: Hírek 10: Felolvasás. Közönség gramofon, 11.10: Nemzetközi vízfélőszól-gálat 12: Déli harangszó, és időjárásjelentés. 12.05: Hegedű, énekkel, 12.30: Hírek, 13.15: Pontos idő és időjárásjelentés, 13.30 Győri Lakatos Flóris és cigányzenekara, 14 és 40: Hírek, élelmiszerárak és árfolyamhírek. 15.30: Rádió diáklőőrja 16: Asszonyok tanácsadója, 17: Gramofon 18: Német nyelvlecke, 18 és 30: Len Baker jazz, 19: Huszár Károly (Puffy) vidám csevegése, 19.30: A Filharmóniai társaság hangversenye, 22: Hírek, 23: Rácz Béla és cigányzenekara, 23: Németnyelvű előadás Utána: a cigányzene folytatása.

Orültségi rohamában lövöldözni kezdett egy aradi lap szerkesztőségében

Hotoran dr ügyvéd

A szerencsétlen embert elmeagyógyintézetbe szállították

Arad, január 27.

Tragikus eset történt izgalomban Arad város közönségét. Egy ismert aradi román ügyvéd, dr Hotoran Viktor megőrült, úgy, hogy elmeagyógyintézetbe kellett szállítani. Dr Hotoran Viktor volt képviselő Arad város közéletében vezető szerepet játszott éveken át. Erdemei elismerésül a király a Ferdinand lovagrend tiszti keresztjével tüntette ki. Hotoran barátai már régebb óta megfigyelték, hogy az ügyvéd idegei meggyöngyültek. Mélyen érintette az is, hogy most 24-én a király meghívásának nem tudott eleget tenni és nem vehetett részt a Ferdinand lovagrend hagyományos évi vacsoráján. Utját a pénzhány gátolta meg, ugyanis az egykor dúsgazdag ügyvédnek annyi pénze sem volt, hogy utiköltségre elegendő legyen.

Néhány nap előtt már jelentkezni kezdtek rajta az elmezavar tünetei, tegnap éjszaka pedig teljes erővel kitört rajta az orültség.

Napokkal ezelőtt egy levelet publikált az Aradi Közlönyben, melyben bejelentette a Iunian pártból való kilépését. A közlemény meg is jelent úgy, amint Hotoran kívánta, azonban másnap újabb cikket küldött a laphoz, melyben politikai ellenfeleit reprodukálhatatlan erős kifejezésekkel illette. A cikket emiatt a szerkesztőség nem adta le. Hotoran tegnap este megjelent a szerkesztőségben és Pili Géza szerkesztőt kérdőre vonta a cikk le nem adása miatt. Pili azzal érvelt, hogy az írást egyrészt hosszúsága, másrészt hangja miatt nem közhelte.

Hotoran erre előrántotta revolverét és három lövést adott le Pilire, szerencsére azonban egyik sem talált.

Hotoran a szerkesztőségéből a nyomdába szaladt s botjával itégetni kezdte a tördelőt és az egyik szedőt. Ezalatt a szerkesztőség tagjai a rendőrségre telefonáltak és kérték, küldjenek ki segítséget, hogy a dühögő Hotorant megfékezzék. A rendőrségtől Moga kveszor vezetésével ki is szálltak, azonban Hotorant már nem találták ott, menekült. Nagy hajsza indult meg utána, mely egész a hajnali órákig tartott.

Hotoran az Aradi Közlöny nyomdájából a taxi standra sietett és

egy taxisofírt revolverrel akart kényszeríteni arra, hogy egyik haragosának lakására vigye, akivel "végezni akart".

Közben jobbra-balra lövöldözött. Felhő Ervinre, az aradi színház főrendezőjére is rálőtt, de a golyó őt sem találta.

A késő hajnali órákban talált rá a rendőrség egy elhagyott aradi utcában, azonnal lerögták és beszállították az ideggyógyaszatra, hol kényszerzubbonyt húztak rá.

Hotoran politikai pályafutása a legszelídebb elhajlásokat mutatja. Működését a nemzeti parasztpárt kebelében kezdte meg, azután átlépett a Goga pártba majd pedig a Iunian pártba. A politika csak csaldást hozott számára, azonkívül hogy elvitte nagy családi vagyonát.

Ugyancsak tegnap történt Aradon, hogy Stefanu Sabin, a Városi Mozi igazgatójának felesége kis gyermekének váratlan halála miatt megőrült, úgy, hogy ideggyógyintézetbe kellett szállítani.

Tíz évre

Megkötötték a német-lengyel megnemtámadási szerződést

Berlin, január 27.

A német külügyminisztériumban v. Neurath külügyminiszter és a berlini lengyel követ ma aláírták a német-lengyel szerződést, amely tíz évre szól és a nyilatkozatok szerint ennyi időre biztosítja Európa békéjét. Az egyezmény az európai béke megerősítésére és a Kellogg-paktum szellemében jött létre. A szerződés értelmében a szerződő felek kötelezik magukat, hogy bármilyen természetű megbeszélést közvetlen megegyezéssel rendezik.

ELKÖLTÖZÜNK

Bulv. Regele Ferdinand 7-a sz. alá

REICHARD cipőüzlettel szemben.

RECORD nődivatáruház

Új helyiségünkben még az eddiginél is olcsóbban árusítunk!

Vakmerő rablótámadás egy kisleány ellen

Sfant-Gheorghe jan. 27

Vakmerő rablótámadás történt tegnap Árkosi temető mellett. Raduly Róza 14 éves kálnoki kisleány gyalog indult el hazulról, hogy a pár kilométerre levő Sfant Gheorghera menjen. Az Árkosi temető előtt vezetett el útja, amikor hirtelen egy ismeretlen férfi elébugrott és revolverrel megfenyegette a kisleányt pénzt kért tőle. A meg-

rémült kisleány azt mondta, hogy nincs pénze, mire az ismeretlen bandita azt követelte tőle, hogy vesse le ruháit. A megrennült gyermek levetette télikabátját és odaadta. Ebben a pillanatban egy asszony jött az úton, mire a megzavart bandita a kabátot elmenekült. A csendőrség bevezette a nyomozást.

„Akinek nem tetszik vándoroljon ki“

— mondta Fey osztrák alkancellár

Bécs, január 27.

Fey osztrák alkancellár nagyon érdekes nyilatkozatot adott a lapok munkatársainak. Minden jel arra mutat, — mondotta Fey — hogy a nemzeti szociálisták még ebben az évben általános támadást intéznek ellenünk. A döntés még ez év első hónapjaiban megtörténik. Biztos vagyok benne, hogy ez a harc ami győzelmünkkel végződik és győzelmünk után megkezdődik Ausztria gazdasági talpraállítása. Azoknak, akik nem értenek velem együtt és nincsenek az internálótáborokban, azt üzenem, hogy vándorol-

nak ki Ausztriából.

Fey alkancellár nyilatkozata nagy fel-tűnést keltett országszerte.

A tegnap esti osztrák minisztertanács igen szigorú határozatot hozott. A határozat szerint mindazokat az állami tisztviselőket, akik a nemzeti szociálista pártnak tagjai, a vagy náci-propagandát fejtenek ki, megfosztják állásuktól és elvesztik nyugdíj jogosultságukat is.

Erdélyi Magyarország

Január 28.

GOLF borotva-pengét!

az acélpar legtekélyesebb alkotása és öröme lesz a borotválkozásban. Vezérképviselő: Friedman Armin, Oradea. Promenad Eminescu 16.

Időjárás

Továbbra is hideg, ködös idő várható.

Tíz hektáron a föl az összes adósságok felét elengedi az új törvény

Tíz hektáron felül bírói úton állapítják meg az adós fizetési képességét. — Városokban csak a jelzálogos adósságok esnek konverzió alá

Bucuresti, január 27

Kétségtelen, hogy az új kormány által megalkotandó új törvények között a legelső és a legfontosabbak közé tartozik az új konverziós törvény. Az egész ország lakossága feszült érdeklődéssel várja, hogy ebben, az ország gazdasági helyzetének jövő kialakulására nézve a legnagyobb jelentőséggel bíró kérdésben milyen álláspontot foglal el a liberális kormány?

A kormány is tudatában van ennek és ezért már több mint egy hét óta permanenciában van az a bizottság, amely az új konverziós törvényjavaslatot készíti elő.

A bizottság, amelynek maga Brătianu Dinu, a liberális párt vezére az elnöke, tegnap újabb értekezést tartott, melyen megjelentek a kormány összes tagjai is és amelyen végre leszögezték az új konverziós törvény alapelveit.

Ezek az alapelvek a következők:

1: Konverzió alá esnek az összes, 1931 december 18. előtti időről származó mezőgazdasági adósságok

2: A legfeljebb 10 hektárral rendelkező földtulajdonosok tartozásai automatice konverzió alá esnek és úgy a tőke, mint a kamat tartozás felére csökken, míg a másik fele 15 év alatt fizetendő. A kamattételeket később fogják megállapítani

3: A 10 hektáron felüli földbirtokkal rendelkező adósok bírói úton kapnak konverziót

4: A tiztől száz hektárig terjedő földbirtokkal rendelkező adós hitelezőjének joga van bírói úton kérni a hitelező fizetési képességének megállapítását és az adós igazolni tartozik, hogy jövedelmének fele mezőgazdasági tevékenységének eredménye.

5: A száz hektáron felüli földbirtokkal rendelkező adós hitelezőjének — tekintet nélkül arra, hogy az adós miből éri el a jövedelmének nagyobbik részét — joga van kérni az adós fizetőképességének megállapítását.

6: Az ilyen bírói úton való tényállások megállapítására külön bíróságot szerveznek

és ez a bíróság fogja megállapítani a konvertált adósságok fizetésének terminusát is. Eddig a terminusig az összes adósságok moratóriumot élveznek

A városi lakosok adósságának ügyében

még nem történt végleges döntés, annyi azonban máris bizonyos, hogy a jelzálogon kívüli városi adósok tartozásai nem esnek konverzió alá.

A stf. gheorghei pénzügyigazgatóság tigyelmébe

30-40 km-ről gyalog mennek a székely nyugdíjasok a pénzért

Targu Sacuesc, jan. 26.

Szomorú hírt közöl velünk székely tudósítónk. Megírjuk, mert szeretnők. ha híradásunk kapcsán az illetékesek felfigyelnének és segítenének a szegény és magukkal már szinte tehetetlen nyugdíjasokon

A bonok és az új nyugdíj-könyvek beszerzése körül valóságos kávariát járatnak

az öreg vidéki nyugdíjasokkal. A bonokat s az új könyveket Sft Gheorghe-i pénzügyigazgatóság adja ki és így személyesen kell ezekért elmenni. 30—40 km. távolságból mennek el egy pár száz lejért s mivel vasútra nem telik, gyalog kell elmenniük a legnagyobb hidegben. Tenni kelene valamit a hatóságoknak ebben az ügyben.

Megtagyott egy részeg ember

Timisoara, január 27.

A babsai határban ma éjjel halva találtak Hateg Vince kiszetői 52 éves családtagját. Hateg a Bega jegére fagyott rá Meg

állapították, hogy a szerencsétlenül járt ember sokat részegkedett és most is italos állapotban érte utol a halál

Új vezérfelügyelőt neveztek ki tizenegy varmegye élére

Timisoara, január 27

A munkaügyi minisztérium Vupe István timisoarai tanoncotthoni igazgatót Timisorontól, Arad, Bihor, Sibiu, Brasov és még öt erdélyi megye iparosoktatási intéz-

és Háromszék megyék iparosoktatási intézményeinek és tanoncotthonainak vezérfelügyelőjévé nevezte ki. Ez a kinevezés a cluj iparosoktatás vezérfelügyelőségének megszűntetéséből következett

APROHIRDETÉSEK

Róna fényképész

mutermében

Oradea, Str. Alexandru 4., művészi lev. lap

6 darab csak 70 lei.

Egy vizimalom eladó, vagy bérbe adó. Cim: Csücs Györgyné, Tóti. 151

Keresek fiatal cipőfelsőrész szabászt, gyakorlott mintavágót. Írásbeli ajánlatok a fizetési igények megjelölésével Legera Sándor Baia-Mare (Nagybánya) címre küldendők.

NAPSZAMOS KÖNYVEK 1 hetes, 2 hetes beosztással készültek és kaphatók Pásztor Ede papíráruházában, Oradea.

6 oldal Erdélyi Magyarság Január 29.

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA

Ötven korona miatt emberélet

Agyonverték a megyercsi kártyavető cigányasszonyt az adósai

Komárom, január 27

Megdöböntő és indokaiban még teljesen fel nem tárt gyilkosság történt a csallóközi Megyerics községben Rigó Bábi nevű csallóköz-aranyosi cigányasszony a tenyészésből és a kártyavetésből egy kis pénzt spórolt össze magának. Ide-oda jártáron megismerkedett Dusa Imre megyercsi gazdálkodóval is, aki a cigányasszonytól kölcsönkért 50 koronát, Ugyátszik, hogy Dusa Imrétől a cigányasszony újabban többször kérte a pénzt, mert Dusa Imre magához hívta Rigó Bábát. A kölcsönügylet nem végződött úgy, ahogy a cigányasszony szeretne volna, mert összeveszték.

Dusa Imre erre fejszét ragadott és feleségével, valamint lányával együtt agyonverték a cigányasszonyt.

A bestiális gyilkosságról a csendőrséget azonnal értesítették és a megdöböntő meg

kezdték a nyomozást. Csütörtökön egész nap folytak a kihallgatások, Dusa Imrét általában nem tartották teljesen beszámíthatónak a faluban. A gyilkosság részleteit és indítóokait a jövő héten tisztázzák véglegesen.

Szombaton este műsoros táncestélyt tartott a stf. gheorghei tűzoltó egyesület

Sfant-Gheorghe jan. 27.

A sfantgheorghei önkéntes tűzoltó egyesület szombaton este fél 9 órai kezdettel műsoros táncestélyt rendezett a város dísztermében, amelynek tiszta jövedelmét az egyesület felszerelésének kiegészítésére fordítják. Az estélyen a helyi műkedvelők legjobbjai a "Sárga csikó" című énekes népszínművet adták elő. A műsort tánc követte